

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-286
13.02.2015

Президенту України
ПОРОШЕНКУ П.О.

Шановний Петре Олексійовичу!

Просимо розглянути адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шухевича Ю.-Б.Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 13 лютого 2015 року.

Додаток: на 15 арк. у 1 прим.

З повагою

В.ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№ 04-55/41-33-1

"5" листопада 2015 р.

Президенту України
пану Петру Порошенку

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Стосовно здійснення повного якісного офіційного перекладу українською мовою IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року та виправлення помилкової позиції Міністерства юстиції України про те, що ця Конвенція не є чинною для України, як і всі інші міжнародні договори, котрі були ратифіковані СРСР і щодо яких Україна не здійснила повідомлення щодо правонаступництва, оскільки таке повідомлення не передбачено ні ст. 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів», ні ст. 7 Закону України від 12 вересня 1991 року «Про правонаступництво України»

Звернутися до Вас, як до гаранта державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина відповідно до ст. 102 Конституції України, мене змусила та обставина, що згідно з помилковим висновком Міністерства юстиції України (далі – Мін'юст), IV Гаазька Конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року не є чинною для України. А це означає, що якщо у разі оголошення стану війни українці візьмуться за зброю і зорганізуються у певні військові формування, у тому числі у добровольчі та партизанські загони, аби захистити рідну землю від окупантів, дії українців не можна буде розглядати, за помилковим висновком Мін'юсту, в контексті положень IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року.

Якби такі помилкові судження висловив не Мін'юст, а якийсь інший державний орган, то це було би ганьбою для цього державного органу. Але ж Мін'юст представляє не лише свої інтереси, а – насамперед, інтереси держави України за кордоном при укладені усіх міжнародно-правових договорів?! Як може Мін'юст забезпечувати виконання Україною зобов'язань за міжнародно-правовими договорами, якщо цей державний орган неправильно застосовує в своїй діяльності засадничі принципи щодо правонаступництва, які закріплені у Віденській Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів»?!

Ця помилкова позиція зазначена в листі Мін'юсту № Ш-18710-22 (див. додаток № 1), що надійшов мені у відповідь на одне із моїх звернень щодо правового механізму визнання Української Повстанської Армії воюючою або збройною силою воюючої сторони у Другій світовій війні відповідно до положень IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року.

У цьому листі Мін'юсту зазначено, зокрема, таке:

«Статтею II вказаної Конвенції передбачено, що «Постановления упомянутого в статье I Положения, а равно настоящей конвенции, обязательны лишь для Договаривающихся Держав и только в случае, если все воюющие участвуют в Конвенции». Із статті IV вбачається, що Конвенція підлягає ратифікації.

За наявною в Міністерстві юстиції інформацією, Нотою Міністерства закордонних справ СРСР відносно Гаазьких конвенцій та декларацій 1899 та 1907 років від 7.03.1955 року Уряд Союзу Радянських Соціалістичних Республік визнав ратифіковані Росією Гаазькі конвенції та декларації 1899 та 1907 років».

Отже, лише через 10 років після закінчення Другої світової війни Уряд СРСР визнав ратифіковані царською Росією Гаазькі Конвенції 1907 року. Таким чином, під час Другої світової війни IV Гаазька Конвенція 1907 року не була чинною для СРСР.

Наступним висновком Мін'юсту мала би бути констатація того факту, що IV Гаазька Конвенція 1907 року є чинною для України лише з 24 серпня 1991 року – з дня проголошення Акту про незалежність України, відповідно до ст. 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів», в якій закріплено положення про правонаступництво у разі відокремлення частин держави і утворення однієї або декількох держав, та ст. 7 Закону України від 12 вересня 1991 року «Про правонаступництво України», в якій зазначено, що «Україна є правонаступником прав і обов'язків за міжнародними договорами Союзу РСР, які не суперечать Конституції України та інтересам республіки».

Натомість, у листі Мін'юсту йде посилення не на ст. 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів», а на ст. 16 цієї Конвенції, яка не може стосуватися питань правонаступництва України, оскільки держава Україна утворилася при поділі попередньої держави-попередниці на декілька самостійних держав, і тому Україна не повинна подавати повідомлення про правонаступництво стосовно IV Гаазької Конвенції 1907 року, оскільки «будь-який договір, що був чинним на момент правонаступництва держав щодо всієї території держави-попередниці, залишається чинним стосовно кожної утвореної в такий спосіб держави-спадкоємниці» (ст. 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів»).

Проте в листі Мін'юсту міститься зовсім інше твердження: «Принагідно зазначасмо, що в Міністерстві юстиції відсутня інформація відносно повідомлення Україною щодо правонаступництва стосовно Конвенції про закони звичаї сухопутної війни 1907 року. Зазначену інформацію може надати

Міністерство закордонних справ, яке відповідно до статті 23 Закону України «Про міжнародні договори України» здійснює функції депозитарію багатосторонніх міжнародних договорів та у відповідних випадках зберігає їх завірені належним чином копії та офіційні переклади».

Отже, згідно з висновком Мін'юсту, Україна мала би надіслати письмове повідомлення про правонаступництво стосовно IV Гаазької Конвенції 1907 року, аби ця Конвенція була зараз чинною для України.

Зрозуміло, що після ознайомлення з висновком Мін'юсту, що IV Гаазька Конвенція 1907 року не є чинною для України, відразу були зроблені відповідні запити в Міністерство закордонних справ України (далі – МЗС), Головне науково-експертне управління Верховної Ради України (далі – ГНЕУ ВРУ) тощо стосовно надання відповіді на запитання про те: «Чи є чинною для України IV Гаазька Конвенція 1907 року?»

Ось яку відповідь на це запитання надіслало МЗС (див. додаток № 2): «Повідомляємо, що правонаступництво України щодо Конвенції про закони і звичаї суходільної війни 1907 року не оформлялося. Водночас необхідно зазначити, що норми вказаної Конвенції вважаються загальними нормами міжнародного права і відповідно мають застосовуватися у відносинах між всіма державами, незалежно від того, чи є вони стороною Конвенції. Повідомляємо також, що, виходячи з положень Акту проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року та Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року, Україна має міжнародне зобов'язання застосовувати Конвенцію 1907 року щодо всієї своєї території, починаючи з 24 серпня 1991 року, як це передбачено статтею 34 Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року».

Висновок МЗС щодо чинності для України IV Гаазької конвенції 1907 року підтвердило також у своєму листі ГНЕУ ВРУ (див. додаток № 3): «Слід також зазначити, що 7 березня 1955 року на запит Уряду Нідерландів (як депозитарію Гаазьких конвенцій 1899 та 1907 років) повідомити, чи вважає Уряд СРСР себе зобов'язаним керуватися Гаазькими конвенціями 1899 та 1907 рр., які були ратифіковані Росією, Міністерство закордонних справ СРСР виступило із спеціальною нотою щодо цих конвенцій. Відповідно до неї Уряд СРСР визнавав ратифіковані Росією Гаазькі конвенції та Декларації 1899 та 1907 рр. тією мірою, якою вони не суперечили б Статуту ООН, не були б змінені чи замінені наступними міжнародними договорами, стороною яких виступав СРСР, зокрема, Женевським протоколом 1925 року та Женевськими конвенціями 1949 року.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991 р. №1543-XII «Україна є правонаступником прав і обов'язків за міжнародними договорами Союзу РСР, які не суперечать Конституції України та інтересам республіки». Звідси випливає, що IV Гаазька конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18.10.1907 року є чинною для України».

Тож, я також вважаю, що IV Гаазька Конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року є чинною для України, починаючи з 24 серпня 1991 року.

Принагідно звертаю увагу на ту обставину, що на офіційному веб-порталі Верховної Ради України у розділі «Законодавство України» відсутній офіційний переклад на українську мову IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року, а є лише витяги з тексту цієї Конвенції, причому із неякісним перекладом. Тож, при цитуванні тексту цієї Конвенції я змушений буду послуговуватися переважно російською мовою, а також – частково французькою мовою (мовою дипломатії тих часів), оскільки підписантами цієї Конвенції були Франція та царська Росія (в тексті цієї Конвенції не зазначено, якою мовою вона вчинена і який текст є автентичним). Наголос на мові тексту IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року зроблено для того, аби показати як деякі «умільці» своєрідно переклали на українську мову певні поняття та визначення, зокрема «Воююча сторона», які зазначені в цій Конвенції.

Ось як звучить російською мовою назва Гаазької Конвенції від 18 жовтня 1907 року: «Конвенция о законах и обычаях сухопутной войны», яка має ще й неофіційну назву IV Гаазька Конвенція, зважаючи на те, що 18 жовтня 1907 року в Гаазі було прийнято 13 різних конвенцій стосовно правового регулювання питань, які виникають під час міжнародних збройних конфліктів на морі та на суходолі.

Сам текст IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року складається з декількох статей та значного за обсягом Додатка, який має назву «Положение о законах и обычаях сухопутной войны» (далі за текстом – Положення).

Ось що записано у перших трьох статтях IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року:

«Статья 1. Договаривающиеся Державы дадут своим сухопутным войскам наказ, согласный с приложенным к настоящей конвенции Положением о законах и обычаях сухопутной войны.

Статья 2. Постановления упомянутого в статье 1 Положения, а равно настоящей Конвенции обязательны лишь для Договаривающихся Держав и только в случае, если все воюющие участвуют в Конвенции.

Статья 3. Воюющая Сторона, которая нарушит постановления сказанного Положения, должна будет возместить убытки, если к тому есть основание. Она будет ответственна за все действия, совершенные лицами, входящими в состав ее военных сил».

Отже, згідно з цією Конвенцією таке поняття, як «Воюющая Сторона» стосується лише «Договаривающихся Держав», а не збройних сил цих держав.

На це твердження прошу звернути особливу увагу, оскільки в Україні досі неправильно трактується поняття «воююча сторона», і при цьому це поняття застосовують чомусь до військових формувань.

Назва «Отделу I» Положення звучить на російській мові так: «О воюющих», а на французькій: «Des belligerants», що в перекладі на українську може означати: «Про воюючих» або «Ті, хто воюють». Французьке слово «belligerent» походить від латинського слова «belligerare», що означає в перекладі на українську мову: воювати, вести війну.

Потім у тексті Положення йде «Глава І» під назвою: «О том, кто признается воюющим», у французькому тексті: «De la qualité de belligerent», що в перекладі на українську може означати: «Про того, хто визнається воюючим».

Ще раз звертаю увагу, що слово «сторона» не вживається ні в російському, ні у французькому варіанті назв «Відділу І» та «Розділу І» тексту Положення.

А тепер переходимо до найважливішого, до критеріїв визнання «воюючим».

Ось як звучить російською мовою стаття 1 Положення:

«Военные законы, права и обязанности применяются не только к армии, но также к ополчению и добровольческим отрядам, если они удовлетворяют всем нижеследующим условиям:

- 1) имеют во главе лицо, ответственное за своих подчиненных;
- 2) имеют определенный и явственно видимый издали отличительный знак;
- 3) открыто носят оружие и
- 4) соблюдают в своих действиях законы и обычаи войны.

Ополчение или добровольческие отряды в тех странах, где они составляют армию или входят в ее состав, понимаются под наименованием армии».

Тож, українські військові формування у Другій світовій війні, зокрема Українська Повстанська Армія, як і нинішні українські військові формування, у тому числі добровольчі та партизанські загони, відповідають усім чотирьом критеріям, що зазначені у статті 1 Положення.

Звертаю увагу і на статтю 2 Положення, в якій зазначено таке:

«Население незанятой территории, которое при приближении неприятеля добровольно возьмется за оружие для борьбы с вторгающимися войсками и которое не имело времени устроиться, согласно статье 1 будет признаваться в качестве воюющего, если будет открыто носить оружие и будет соблюдать законы и обычаи войны».

Для остаточного з'ясування питання стосовно використання такого поняття як «воююча сторона», зачитую статтю 3 Положення, яка є останньою статтею перед наступною «Главою II», що має назву: «О военнопленных».

Ось що записано в статті 3 Положення:

«Вооруженные силы воюющих сторон могут состоять из сражающихся и не сражающихся. В случае захвата неприятелем как те, так и другие пользуются правами военнопленных».

Отже, згідно з російським та французьким текстом IV Гаазької Конвенції 1907 року слово «сторона», а точніше таке поняття, як «воююча сторона» вживається в статті 3 цієї Конвенції та в статті 3 Положення до цієї Конвенції, і це поняття стосується лише держав, а не військових формувань цих держав. Тож, згідно з IV Гаазькою Конвенцією 1907 року військові формування можуть бути визнані воюючими або збройними силами воюючої сторони.

Прошу звернути на це особливу увагу під час здійснення офіційного перекладу на українську мову IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року.

Ураховуючи наведене, а також, зважаючи на те, що відповідно до Конституції України Президент України забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави (п. 1 ст. 106 Конституції України); представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори України (п. 3 ст. 106 Конституції України); є Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України; призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави (п. 17 ст. 106 Конституції України); вносить до Верховної Ради України подання про оголошення стану війни та у разі збройної агресії проти України приймає рішення про використання Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань (п. 19 ст. 106 Конституції України); приймає відповідно до закону рішення про загальну або часткову мобілізацію та введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України (п. 20 ст. 106 Конституції України), зважаючи на ці та інші обставини,

ПРОШУ

1. Докласти усіх зусиль, відповідно до повноважень Президента України, аби Міністерство юстиції України змінило свою помилкову позицію про те, що IV Гаазька Конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року не є чинною для України, як і всі інші міжнародні договори, котрі були ратифіковані СРСР і щодо яких Україна не здійснила повідомлення щодо правонаступництва, оскільки таке повідомлення не передбачено ні ст. 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року «Про правонаступництво держав щодо договорів», ні ст. 7 Закону України від 12 вересня 1991 року «Про правонаступництво України».

2. Докласти усіх зусиль, відповідно до повноважень Президента України, аби було здійснено повний якісний офіційний переклад українською мовою IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року, Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 29 липня 1899 року та інших міжнародних нормативно-правових актів, які стосуються законів та звичаїв війни, статусу полонених тощо.

Сподіваюсь на плідну співпрацю заради побудови справжньої незалежної правової держави України, за яку віддали своє життя та здоров'я кращі сини та доньки України!

СЛАВА УКРАЇНІ!

Додатки: - копії на *Зарк.*

Народний депутат України
Герой України

Юрій Шухевич

Юрій Шухевич
(посв. н. д. № 191)

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Україна, 01001, м. Київ
вул. Городецького, 13
Тел./факс: (38-044) 278-37-23

Шухевичу Ю.В.
79044, м. Львів,
вул. Генерала Чупринки,
буд. 47, кв. 2

3.07.2008р. № Ш-18710-22

На № _____

У Міністерстві юстиції розглянуто Ваше звернення, зокрема, щодо механізму визнання Української Повстанської Армії воюючою стороною у другій світовій війні і в межах компетенції повідомляється таке.

Відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2006 року № 1577, Мін'юст організовує розгляд звернень громадян з питань, що належать до його компетенції і пов'язані з роботою управлінь юстиції, а також підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління юстиції та не має повноважень щодо порушених у зверненні питань.

Одночасно в порядку інформування зазначаємо, що згідно із статтею I глави I відділу I Положення про закони і звичаї сухопутної війни, затвердженого Конвенцією про закони і звичаї сухопутної війни від 5 жовтня 1907 року, (далі-Конвенція) "Военные законы, права и обязанности применяются не только к армии, но также к ополчению и добровольческим отрядам, если они удовлетворяют всем нижеследующим условиям. имеют во главе лицо, ответственное за своих подчиненных; имеют определенный и явственно видимый издали отличительный знак; открыто носят оружие, и соблюдают в своих действиях законы и обычаи войны.

Ополчение или добровольческие отряды в тех странах, где они составляют армию или входят в ее состав, понимаются под наименованием армии.

Статтею II вказаної Конвенції передбачено, що "Постановления упомянутого в ст. I Положения, а равно настоящей конвенции, обязательны лишь для Договаривающихся Держав и только в случае, если все воюющие участвуют в Конвенции". Із статті IV вбачається, що Конвенція підлягає ратифікації.

За наявною в Міністерстві юстиції інформацією, Нотою Міністерства закордонних справ СРСР відносно Гаазьких конвенцій та декларацій 1899 та 1907 років від 7.03.1955 року Уряд Союзу Радянських Соціалістичний Республік визнав ратифіковані Росією Гаазькі конвенції та декларації 1899 та 1907 років.

Відповідно до статей 6 та 7 Закону України "Про правонаступництво України" Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Україна є правонаступником прав і обов'язків за міжнародними договорами Союзу РСР, які не суперечать Конституції України та інтересам республіки.

Разом з тим, відповідно до статті 16 Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року (далі - Конвенція 1978 року), нова незалежна держава не зобов'язана зберігати в силі який - небудь договір або ставати його учасницею в силу виключно того факту, що в момент правонаступництва держав цей договір був у силі щодо території, що є об'єктом правонаступництва держав.

Стаття 17 Конвенції 1978 року передбачає, що нова незалежна держава може шляхом повідомлення про правонаступництво встановити свій статус як учасник будь - якого багатостороннього договору, що у момент правонаступництва держав був чинним щодо території, що є об'єктом правонаступництва держав.

Згідно із пунктом 1 статті 22 Конвенції 1978 року повідомлення про правонаступництво щодо багатостороннього договору відповідно до статті 17 робиться в письмовій формі.

Принагідно зазначаємо, що в Міністерстві юстиції відсутня інформація відносно повідомлення Україною щодо правонаступництва стосовно Конвенції про закони звичаї сухопутної війни 1907 року.

Зазначену інформацію може надати Міністерство закордонних справ, яке відповідно до статті 23 Закону України "Про міжнародні договори України" здійснює функції депозитарію багатосторонніх міжнародних договорів та у відповідних випадках зберігає їх завірені належним чином копії та офіційні переклади.

Також повідомляємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 5 липня 2006 року № 927, затверджено Положення про Український інститут національної пам'яті, який є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

Основними завданнями Інституту національної пам'яті є:

- визначення напрямків і методів відновлення історичної правди і справедливості в дослідженні історії України, координує дослідження, що проводяться у державі з цього питання;
- забезпечення всебічного вивчення етапів боротьби за відновлення державності України у ХХ столітті, історичного минулого Українського народу, в тому числі усіх форм репресій;
- загальне осмислення громадськістю боротьби української нації за відновлення державності та подолання залишків тоталітаризму у свідомості громадян;
- розроблення та надання пропозицій стосовно формування та реалізації державної політики щодо відновлення об'єктивної та справедливої історії Українського народу;
- оцінка усіх форм політичних репресій, інших злочинів проти української нації та національних меншин у ХХ столітті, опору тоталітарним режимам;
- організація роботи з виявлення та дослідження політичних репресій і опору їм в Україні, інформування про такі факти громадян України та світової громадськості.

У межах своїх повноважень Інститут організовує виконання актів законодавства з питань, що належать до його компетенції, здійснює контроль за їх реалізацією, узагальнює практику застосування законодавства, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення і в установленому порядку вносить їх на розгляд Президента України та Кабінету Міністрів України.

Враховуючи наведене, для вирішення порушених у зверненні питань радимо Вам звернутися також до Українського інституту національної пам'яті.

Заступник Міністра

Л.В. Єфіменко

**МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

Михайлівська площа, 1
м.Київ, 01018, Україна

tel: (38044) 238 17 77 fax: 238 18 88
e-mail: zsmfa@mfa.gov.ua
www.mfa.gov.ua

**MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF UKRAINE**

1, Mykhaylivska sqr.,
Kyiv, 01018, Ukraine

«24» 09 2008 р. № 42/36-091-2019

На № _____ від _____

Шухевичу Ю.Р.

**79044, м. Львів,
вул. Генерала Чупринки,
буд. 47, кв. 2**

Шановний Юрію Романовичу!

У відповідь на Ваш лист від 27 липня 2008 року повідомляємо, що правонаступництво України щодо Конвенції про закони і звичаї суходільної війни 1907 року не оформлялося.

Водночас необхідно зазначити, що норми вказаної Конвенції вважаються загальними нормами міжнародного права і відповідно мають застосовуватися у відносинах між всіма державами, незалежно від того, чи є вони стороною Конвенції.

Повідомляємо також, що, виходячи з положень Акту проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року та Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року, Україна має міжнародне зобов'язання застосовувати Конвенцію 1907 року щодо всієї своєї території, починаючи з 24 серпня 1991 року, як це передбачено статтею 34 Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року.

З повагою,

Заступник Міністра

О.М.Купчишин

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 16/3-1220

"17" 09 2008 р.

Ю.Р.Шухевичу
вул.Генерала Чупринки, 47, кв.2
м.Львів, 79044

Шановний Юрію Романовичу!

Розглянувши Ваше звернення від 27 липня 2008 року, Головне науково-експертне управління повідомляє таке.

1. Як зазначалось у відповіді управління на Ваше попереднє звернення від 9 травня 2008 року, «найбільш вагомими міжнародними документами у сфері законів та звичаїв війни, націленими на захист жертв збройних конфліктів, є Женевські конвенції 1949 року».

Слід також зазначити, що 7 березня 1955 року на запит Уряду Нідерландів (як депозитарію Гаазьких конвенцій 1899 та 1907 років) повідомити, чи вважає Уряд СРСР себе зобов'язаним керуватися Гаазькими конвенціями 1899 та 1907 рр., які були ратифіковані Росією, Міністерство закордонних справ СРСР виступило із спеціальною нотою щодо цих конвенцій. Відповідно до неї Уряд СРСР визнавав ратифіковані Росією Гаазькі конвенції та Декларації 1899 та 1907 рр. **тією мірою, якою вони не суперечили б Статуту ООН, не були б змінені чи замінені наступними міжнародними договорами, стороною яких виступав СРСР, зокрема, Женевським протоколом 1925 року та Женевськими конвенціями 1949 року.**

Відповідно до статті 7 Закону України «Про правонаступництво України» від 12.09.1991 р. №1543-ХІІ «Україна є правонаступником прав і обов'язків за міжнародними договорами Союзу РСР, які не суперечать Конституції України та інтересам республіки». Звідси випливає, що IV Гаазька конвенція про закони і звичаї суходільної війни від 18.10.1907 року є чинною для України.

Звертаємо увагу на те, що у Додатковому протоколі до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, який стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 8 червня 1977 року, в статті 43 дається визначення Збройних сил, **яке замінює собою визначення**

суб'єктів, що визнаються воюючими в статті 1 Глави 1 IV Гаазької конвенції 1907 року.

Управління зазначає, що при кваліфікації збройних сил за критеріями, наведеними в міжнародних документах, перевагу слід надавати положенням саме Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 та Додаткового протоколу до них.

2. Щодо інших порушених Вами питань управління вказує на те, що відповідно до підпункту «м» пункту 2.2 Положення про Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, затвердженого розпорядженням Голови Верховної Ради України №515 від 14 червня 2000 року, управління дає **роз'яснення законодавства** за зверненнями громадян та юридичних осіб. Поставлені Вами запитання щодо належності осіб, що входили до складу Української Повстанської Армії та Дивізії СС «Галичина» та визнання їх комбатантами до компетенції управління не належать.

Оскільки згідно з статтею 5 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» **перелік підрозділів, що входили до складу діючої армії та інших формувань, а загалом кваліфікація суб'єктів учасниками бойових дій, визначається Кабінетом Міністрів України, саме він може надати роз'яснення з цих питань.**

З повагою,

Керівник Головного управління

В.Борденюк

В Е Р Х О В Н А Р А Д А У К Р А Ї Н И

2 сесія 8 скликання

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

№ 11 від 13.02.2015 11:30:27

Поіменне голосування про підтримку запиту народного депутата Дрія-Богдана Шухевича до Президента України стосовно здійснення повного, якісного, офіційного перекладу українською мовою IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року та виправлення помилкової позиції Міністерства юстиції України про те, що ця Конвенція не є чинною для України

За - 233 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 79 Всього - 312

Рішення прийнято

Фракція ПАРТІЇ "БЛОК ПЕТРА ПОРОШЕНКА"			
Кількість депутатів - 150			
За - 90 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 20 Відсутні - 40			
Агафонова Н.В.	Не голосувала	Алексеев С.О.	За
Андрієвський Д.Й.	За	Антонишак А.Ф.	Відсутній
Арешонков В.Ю.	За	Ар'єв В.І.	За
Артюшенко І.А.	За	Бакуменко С.В.	За
Барна С.С.	За	Барна С.С.	За
Батенко Т.І.	За	Белькова О.В.	За
Богомолець О.В.	Відсутня	Брензович В.І.	Не голосував
Вадатурський А.О.	За	Валентиров С.В.	Відсутній
Вінник І.Ю.	За	Гарбуз Ю.Г.	Не голосував
Гвоздьов М.О.	За	Герасимов А.В.	За
Герашенко І.В.	За	Голуб В.В.	За
Голубов Д.І.	Не голосував	Гончаренко О.О.	За
Горват Р.І.	Відсутній	Гордеев А.А.	За
Грановський О.М.	Відсутній	Гриків І.О.	Відсутній
Гудзенко В.І.	За	Лавиленко В.М.	Не голосував
Демчак Р.Є.	За	Ленисенко А.С.	Відсутній
Денисенко В.І.	Не голосував	Лехтарчук О.В.	За
Джемілев М.	Не голосував	Лідич В.В.	За
Дмитренко О.М.	За	Добродомов Д.Є.	За
Дєвбенко М.В.	За	Домбровський О.Г.	Не голосував
Дубінін О.І.	За	Дубневич В.В.	За
Дубневич Я.В.	За	Сьлахов А.С.	За
Єфімов М.В.	За	Жолсбецький О.О.	За
Заболотний Г.М.	Відсутній	Загорій Г.В.	Відсутній
Залішук С.П.	Відсутня	Іонова М.М.	За
Ішейкін К.Є.	За	Іщенко В.О.	Відсутній
Каллін С.М.	За	Кіт А.В.	За
Климуш-Шинцадзе І.О.	За	Князевич Р.Г.	Відсутній
Кобцев М.В.	За	Козаченко Л.П.	Не голосував
Козир Б.Ю.	Не голосував	Конonenko І.В.	Відсутній
Корнацький А.О.	За	Король В.М.	Відсутній
Кривохатько В.В.	За	Кубів С.І.	За
Кудласенко С.В.	Не голосував	Кузьменко А.І.	За
Куліч В.Є.	Відсутній	Куліченко І.І.	Відсутній
Куніцин С.В.	За	Купрій В.М.	Не голосував
Курило В.С.	За	Курячий М.П.	За

	Відсутній	Дерев'яно Ю.В.	За
Довгий О.С.	Не голосував	Жеваго К.В.	Відсутній
Ілленко А.Ю.	За	Кацуба В.М.	Відсутній
Ківалов С.В.	Відсутній	Клєв С.П.	Відсутній
Левченко Ю.В.	За	Марченко О.О.	За
Матвійчук Е.Л.	Відсутній	Мельничук С.П.	Відсутній
Мисик В.Ю.	Відсутній	Міщенко С.Г.	За
Мураєв Є.В.	Відсутній	Осуховський О.І.	За
Парасюк В.З.	За	Парубій А.В.	За
Петьовка В.В.	Відсутній	Писаренко В.В.	Відсутній
Рудик С.Я.	За	Святаш Д.В.	Відсутній
Сироїд О.І.	За	Супруненко О.І.	Відсутній
Суслова І.М.	За	Тарута С.О.	Відсутній
Фельдман О.В.	Відсутній	Філатов Б.А.	За
Шенцев Д.О.	Відсутній	Ярош Д.А.	Відсутній
Фракція Політичної партії "Опозиційний блок"			
Кількість депутатів - 40			
За - 0 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 33 Відсутні - 7			
Бакулін Є.М.	Не голосував	Бахтєєва Т.Д.	Не голосувала
Білий О.П.	Не голосував	Бойко Ю.А.	Не голосував
Вілкул О.Ю.	Не голосував	Воропаєв Ю.М.	Не голосував
Гальченко А.В.	Не голосував	Гусак В.Г.	Не голосував
Добкін Д.М.	Відсутній	Добкін М.М.	Відсутній
Долженков О.В.	Не голосував	Дунаєв С.В.	Не голосував
Звягільський Ю.Л.	Відсутній	Іоффе Ю.Я.	Не голосував
Кісельов А.М.	Не голосував	Козак Т.Р.	Не голосував
Колесніков Д.В.	Не голосував	Корслєвська Н.Ю.	Не голосувала
Ларін С.М.	Не голосував	Львовчкін С.В.	Не голосував
Львовчкіна Ю.В.	Не голосувала	Мартовицький А.В.	Не голосував
Матвієнков С.А.	Не голосував	Мирний І.М.	Не голосував
Мірошніченко Ю.Р.	Не голосував	Мороко Ю.М.	Не голосував
Нечаєв О.І.	Не голосував	Німченко В.І.	Не голосував
Новинський В.В.	Відсутній	Омельянович Д.С.	Відсутній
Павленко Ю.О.	Відсутній	Павлов К.Ю.	Не голосував
Папієв М.М.	Не голосував	Рабінович В.З.	Не голосував
Сажко С.М.	Не голосував	Скорик М.Л.	Не голосував
Солод Ю.В.	Не голосував	Шпенюк Д.Ю.	Не голосував
Шурма І.М.	Не голосував	Шуфрич Н.І.	Відсутній
Фракція Політичної партії "Об'єднання "САМОПОМІЧ"			
Кількість депутатів - 31			
За - 24 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 1 Відсутні - 6			
Бабак А.В.	Відсутня	Березюк О.Р.	Не голосував
Веселова Н.В.	За	Войцицька В.М.	За
Гопко Г.М.	За	Данченко О.І.	Відсутній
Діденко І.А.	За	Єднак О.В.	За
Жура І.В.			

	За	Кишкар П.М.	За
Кіраль С.І.	Відсутній	Костенко П.П.	За
Кривенко В.М.	За	Лаврик О.В.	Відсутній
Маркевич Я.В.	За	Мірошник А.М.	Відсутній
Мірошніченко І.В.	За	Опанасенко О.В.	За
Острікова Т.Г.	За	Пастух Т.Т.	За
Підлісецький Л.Т.	За	Подольак І.І.	За
Пташник В.Ю.	За	Романова А.А.	За
Семенуха Р.С.	За	Семенченко С.І.	Відсутній
Сидорович Р.М.	За	Сисоєнко І.В.	За
Скрипник О.О.	За	Соболев Є.В.	За
Сотник О.С.	За		
Фракція Радикальної партії Олега Ляшка			
Кількість депутатів - 21			
За - 20 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 0 Відсутні - 1			
Амельченко В.В.	За	Артеменко А.В.	За
Вітко А.Л.	За	Вовк В.І.	За
Галасюк В.В.	За	Кириченко О.М.	За
Корчинська О.А.	За	Кошелева А.В.	За
Купрієнко О.В.	За	Ленський О.О.	За
Лінько Д.В.	За	Лозовой А.С.	За
Ляшко О.В.	За	Мосійчук І.В.	За
Огневич З.Л.	За	Попов І.В.	За
Рибалка С.В.	За	Силантьєв Д.О.	За
Скуратовський С.І.	За	Чижмарь Ю.В.	Відсутній
Шухевич Ю.Р.	За		
Фракція політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"			
Кількість депутатів - 19			
За - 14 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 0 Відсутні - 5			
Абдуллін О.Р.	Відсутній	Бухарев В.В.	За
Власенко С.В.	За	Євтушок С.М.	За
Івченко В.Є.	За	Кириленко І.Г.	За
Кожем'якін А.А.	За	Кондратюк О.К.	За
Крулько І.І.	За	Кужель О.В.	За
Луценко І.В.	За	Немиря Г.М.	Відсутній
Рябчин О.М.	За	Савченко Н.В.	Відсутня
Соболев С.В.	Відсутній	Тарасюк Б.І.	За
Тимошенко Ю.В.	Відсутня	Шкрум А.І.	За
Шлемко Д.В.	За		
Група "Економічний розвиток"			
Кількість депутатів - 19			
За - 1 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 10 Відсутні - 8			
Барвіненко В.Д.	Не голосував	Березкін С.С.	Відсутній
Біловол О.М.	Відсутній	Вобов Г.Б.	Відсутній
Бондар В.В.	Не голосував	Геллер Є.Б.	Відсутній
-	-	-	-

	Не голосував	Зубик В.В.	Не голосував
Ільюк А.О.	Відсутній	Кіссе А.І.	Не голосував
Клімов Л.М.	Не голосував	Кулініч О.І.	За
Ничилоренко В.М.	Відсутній	Остапчук В.М.	Відсутній
Пресман О.С.	Не голосував	Хомутиннік В.Ю.	Не голосував
Шипко А.Ф.	Не голосував	Шкіря І.М.	Не голосував
Яценко А.В.	Відсутній		
Група "Воля народу"			
Кількість депутатів - 18			
За - 1 Проти - 0 Утрималися - 0 Не голосували - 8 Відсутні - 9			
Вандуров В.В.	Не голосував	Богуслаєв В.О.	Відсутній
Гіршфельд А.М.	Не голосував	Деркач А.Л.	Відсутній
Єремєєв І.М.	Не голосував	Івахів С.П.	Не голосував
Лабазюк С.П.	Не голосував	Ланьо М.І.	Відсутній
Литвин В.М.	Відсутній	Маргиняк С.В.	Відсутній
Молоток І.Ф.	Не голосував	Москаленко Я.М.	Не голосував
Онищенко С.Р.	Відсутній	Пономарьов О.С.	Відсутній
Поплавський М.М.	Відсутній	Развадєвський В.Й.	Відсутній
Фурсін І.Г.	Не голосував	Шаловалов Ю.А.	За

ПОСТАНОВА **Верховної Ради України**

Про направлення депутатського запиту
народного депутата України Шухевича Ю.-Б.Р.
Президенту України

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України та статті 15 Закону України "Про статус народного депутата України" Верховна Рада України постановляє:

Направити Президенту України запит народного депутата України Шухевича Ю.-Б.Р. стосовно здійснення повного якісного офіційного перекладу українською мовою IV Гаазької Конвенції про закони і звичаї суходільної війни від 18 жовтня 1907 року та виправлення помилкової позиції Міністерства юстиції України про те, що ця Конвенція не є чинною для України, як і всі інші міжнародні договори, котрі були ратифіковані СРСР і щодо яких Україна не здійснила повідомлення щодо правонаступництва, оскільки таке повідомлення не передбачено ні статтею 34 Віденської Конвенції від 23 серпня 1978 року "Про правонаступництво держав щодо договорів", ні статтею 7 Закону України від 12 вересня 1991 року "Про правонаступництво України", попередньо підтриманий 233 народними депутатами України.

Голова Верховної Ради
України

м. Київ

13 лютого 2015 року

№ 202-VIII

В.ГРОЙСМАН